

Emne: **Udspredning af aske**

Lovgrundlag

Aske fra halm- og flisfyrede varmeværker udgør for værkerne et affaldsproblem, idet man ikke på anlæggene kan anvende den, jævnfør definitionen på affald. Affald skal i henhold til miljøloven bortskaffes på betryggende vis. Dette kan evt. ske efter nærmere anvisning fra myndighederne, hovedsagelig kommunalbestyrelsen.

Der findes imidlertid ikke nogen bekendtgørelser el.lign., hvori det er omtalt, hvordan udbringning af aske fra halm- og flisfyrede varmeværker reguleres. I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1990 "Affaldsstoffer til jordbrugsformål" er anført, at aske fra mindre halmfyr kan udbredes på markerne, medens der for store anlæg skal en tilladelse til fra amtet til spredning af asken. Denne vejledning anfører ingen grænseværdier for udbringningen.

Myndighederne anvender i dag næsten udelukkende Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 736 af 26. oktober 1989 "Bekendtgørelse om anvendelse af slam, spildevand og kompost m.v. til jordbrugsformål", når der opstilles vilkår for bortskaffelsen af aske fra varmeværker.

Det er især kommunerne, der opstiller vilkår for driften af varmeværker. Sådanne vilkår fastsættes bl.a. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. Bortskaffes asken efter ovennævnte bekendtgørelse, er det amtsrådet, der skal meddele tilladelse hertil.

Bekendtgørelsen fastsætter, i hvilket omfang affaldsprodukter kan anvendes til jordbrugsformål. Jordbrugsformål er defineret som: Plante- eller træproduktion i landbrug, skovbrug og gartneri samt have-, park-, og kirkegårdsdrift og lignende.

Aske fra halm- og flisfyrede anlæg kan udsprede efter bestemmelserne i bekendtgørelsens § 19, der omhandler affaldsprodukter, der ikke er slam. Bemærkelsesværdigt ved tilladelser efter denne paragraf er, at sådanne tilladelser til enhver tid kan tilbagekaldes eller ændres af amtsrådet uden erstatning. Dette er efter 1. januar 1993 særlig aktuelt, idet alle gældende tilladelser, som er udstedt før "Slambekendtgørelsen", efter denne dato skal revurderes i henhold til bekendtgørelsen.

Praksis

Mange værker har i dag tilladelse til udbringelse af aske på arealer til jordbrugsformål efter slambekendtgørelsen. I en del tilfælde er der problemer med overholdelse af grænseværdierne. I nedenstående tabel er vist grænseværdierne i "Slambekendtgørelsen" og typiske analyseværdier for aske for en række af de væsentlige parametre.

Yderligere oplysninger hos:

dk-TEKNIK ENERGI & MILJØ
Gladsaxe Møllevej 15
2860 Søborg
Tlf. 39 55 59 99
Fax 39 69 60 02

Teknologisk Institut
Kongsvang Allé 29
8000 Århus C
Tlf. 72 20 12 00
Fax 72 20 12 12

Danmarks Jordbrugsforskning
Bygholm, 8700 Horsens
Tlf. 76 29 60 00
Fax 76 29 61 00

Forskningscenteret for Skov & Landska
Hørsholm Kongevej 11
2970 Hørsholm
Tlf. 45 76 32 00
Fax 45 76 32 33

Parameter	Grænseværdi mg/kg tørstof*	Analyseværdi for halmaske mg/kg tørstof**
Cadmium	1,2	1-10
Kviksølv	1,2	0,1
Bly	120***	30
Nikkel	45	20

* Ifølge slambekendtgørelsen. Fra 1. juli 1995 skærpes grænseværdierne til 0,8 mg/kg tørstof for såvel cadmium som kviksølv og til 30 mg/kg tørstof for nikkel. Grænseværdien for bly ændres ikke; dog skærpes værdien for anvendelse i privat havebrug til 60 mg/kg tørstof.

** Typiske værdier baseret på analyser, foretaget af dk-TEKNIK

*** For privat havebrug er værdien 80 mg/kg tørstof.

Amtet kræver normalt analyser på asken, inden der meddeles tilladelse til udbringningen. En sådan analyse for de i tabellen nævnte metaller koster ca. 2.000 kr. ekskl. moms. Analyser for bl.a. fosfor, som der er omtalt i bekendtgørelsen, vurderes ikke relevante, når der er tale om aske.

Som det fremgår af tabellen, vil mange askeproducenter ikke kunne overholde grænseværdien for Cadmium. Bekendtgørelsen åbner mulighed for, at Miljøstyrelsen kan dispensere for værdierne, der er fastlagt i bekendtgørelsen. Denne mulighed har værkerne benyttet sig af, og der er i mange tilfælde givet tilladelse til udspreddning af aske med et højere Cadmiumindhold, end bekendtgørelsen tillader.

Slambekendtgørelsen synes umiddelbart at være mindre egnet til regulering af udbringning af aske fra halm- og flisfyrede værker, særlig når det er muligt at lave næsten generelle dispensationer fra bekendtgørelsens regler.

Tilrettelægges udbringningen af asken fornuftigt - d.v.s. at asken udbringes på et areal, der svarer til det, hvor der er høstet fra - så vil belastningen med tungmetaller ikke blive større, end hvad der er tilfældet ved en naturlig nedbrydning af halm eller træ på mark eller i skovbund. Endelig kan det diskuteres, om udgifterne til analyser er rimelige i denne sammenhæng.